

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9CoCsp/11/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320207099
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1320207099.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Magdalény Florekovej, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, E. J., o zaplatenie 2.122,40 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B3-16Csp/37/2020-108 zo dňa 21. novembra 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu vo veci samej zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Vo svojom rozhodnutí opísal zistený skutkový stav vo veci (odsek 21. až 26 napadnutého rozsudku), pričom svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 2, § 52 ods. 1, 2 a 3, § 103, § 488, § 489, § 544 ods. 1 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), ako aj ustanoveniami § 1 ods. 1 a 2, § 2 ods. 2 písm. b), § 261 ods. 6, § 269 ods. 1, § 324 ods. 1, § 387, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 392 ods. 1, § 394 ods. 1, § 397, § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 504, § 506 a § 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj ako „Obchodný zákonník“). Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že sporové strany uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere na základe žiadosti žalovaného o úver zo dňa 03.08.2015, v ktorej žalovaný deklaroval, že žiada o úver v sume 1.600,- € na investičný účel ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom Vladimír Vraník (IČO: 44 394 144). Žalovaný k žiadosti okrem iného pripojil živnostenský list, daňové priznanie za rok 2013 a 2014, a potvrdenie o výške daňovej povinnosti. Na podklade predmetnej žiadosti sporové strany dňa 05.08.2015 uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere č. 226270 - 30072, v zmysle ktorej sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver v dohodnutej nominálnej výške 3.384,- €, ktorá pozostávala z poskytnutej čiastky 1.600,- € a zo zmluvnej odmeny vo výške 1.784,- €. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť formou 18-tich mesačných splátok v sume 188,- € splatných podľa splátkového kalendára (splatnosť prvej splátky bola dňa 29.09.2015 a poslednej splátky dňa 28.02.2017). Peňažný úver v sume 1.600,- € bol žalovanému poskytnutý dňa 06.08.2015. Žalovaný na úhradu úveru vykonal nasledovné splátky, a to splátku dňa 26.08.2015 v sume 376,- €, 6-krát splátku po 188,- € v dňoch 26.11.2015, 28.12.2015, 29.01.2016, 02.03.2016, 29.03.2016, 28.04.2016 a splátku v sume 96,- € dňa 25.05.2016. Žalovaný žiadne ďalšie splátky nevykonal. Spolu

takto žalovaný uhradil žalobcovi sumu 1.600,- €. Keďže sa žalovaný dostal s platením splátok úveru do omeškania, žalobca vyzval žalovaného listom zo dňa 17.07.2016, označeným ako „Pokus o zmier pred začatím súdneho konania“, na zaplatenie zmluvných pokút podľa pripojených faktúr, konkrétne faktúry č. 916001932 v sume 169,20 € splatnej dňa 24.06.2016 a faktúry č. 916002226 v sume 169,20 € splatnej dňa 27.07.2016, pričom vyúčtované zmluvné pokuty a neuhradené splátky žalobca vyzval žalovaného uhradiť najneskôr do troch pracovných dní na účet žalobcu. V predmetnej listine žalobca žalovaného upozornil, že je oprávnený podľa zmluvy zosplatiť naraz všetky splátky, tzn. aj tie, ktoré sa majú stať splatnými v budúcnosti, spolu s ďalšou zmluvnou pokutou vo výške 50 % z výšky revolvingovej pôžičky, a to aj prostredníctvom podpísanej blankozmenky.

1.2. Súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených skutočností žalobu v celom rozsahu zamietol, keď túto vyhodnotil ako nedôvodnú. Úvodom rozhodnutia sa súd prvej inštancie vysporiadal (nestotožnil) s nosnou argumentáciou žalovaného, ktorý v rámci svojej procesnej obrany v konaní tvrdil, že zmluvu o revolvingovom úvere uzatvoril so žalobcom v postavení spotrebiteľa. Z obsahu žiadosti o úver zo dňa 03.08.2015, ako aj zo samotnej zmluvy o revolvingovom úvere č. 226270 - 30072 zo dňa 05.08.2015 mal súd za dostatočné preukázané, že žalovaný o úver žiadal ako podnikateľ zapísaný v živnostenskom registri, pričom k žiadosti o úver pripojil daňové priznania s prílohami za predchádzajúce dva roky, ako aj živnostenský list. Okrem toho predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie finančného úveru žalovanému na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti. Keďže žalovaný svoje tvrdené postavenie spotrebiteľa v konaní nepreukázal, súd záväzkový vzťah žalobcu a žalovaného vyhodnotil ako vzťah obchodnoprávny.

1.3. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal meritom veci, t. j. žalovanou sumou vo výške 2.122,40 €, ktorá je tvorená súčtom neuhradených splátok úveru (1.784,- €) a žalobcom vyfakturovaných zmluvných pokút (2x 169,20 €). Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že zmluvou o revolvingovom úvere č. 226270 - 30072 zo dňa 05.08.2015 sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver v nominálnej výške 3.384,- € do ôsmich pracovných dní od doručenia podpísaného rovnopisu zmluvy. Žalobca dňa 06.08.2015 poskytol žalovanému úver vo výške 1.600,- €, a to prevodom na účet žalovaného. Rozdiel medzi nominálnou výškou úveru (3.384,- €) a reálne poskytnutou sumou úveru (1.600,- €), ktorý zodpovedá sume 1.784 €, predstavuje (v zmysle zmluvy) zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru. Táto odmena súčasne predstavuje úroky za poskytnutie úveru a podľa čl. 4.1. zmluvy je splatná ku dňu poskytnutia úveru, tzn. dňa 06.08.2015. Zo zmluvy o revolvingovom úvere pritom vyplýva, že žalovaný bol povinný poskytnúť úver splatiť formou osemnástich splátok po 188,- €, tzn. $188,- € \times 18 = 3.384 €$, avšak bez upresnenia, čo predstavuje (z čoho sa skladá) suma splátky, keď z úveru si žalobca úrok za poskytnutie úveru vopred zrazil (započítal). Súdu prvej inštancie tak nebolo zrejme v akej časti žalovaný uhradil splátkami istinu, v akej časti úrok, príp. iné poplatky a čo predstavuje žalovaná suma (súčet neuhradených splátok) vo výške 1.784,- €. Okrem toho z predmetnej zmluvy nevyplýva osobitné dojednanie o výške úrokov za poskytnutie úveru, ktoré je dlžník povinný uhradiť spolu s istinou poskytnutých peňažných prostriedkov v zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. Rovnako žalobca v žalobe neuviedol a ani žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, kedy mal byť pokus o zmier zo dňa 17.07.2016 spolu s penalizačnými faktúrami žalovanému doručený, ako ani to, na základe čoho došlo k zosplateniu všetkých záväzkov zo zmluvy o revolvingovom úvere ku dňu 31.07.2016. Táto právna skutočnosť súdu prvej inštancie nevyplývala z predložených listinných dôkazov. Keďže zo strany žalobcu nedošlo k riadnemu zosplateniu zvyšnej časti úveru, súd prvej inštancie nemohol žalobcovi na základe takto tvrdeného skutkového stavu dlžnú sumu vo výške 1.784 € priznať. Rovnako súd prvej inštancie žalobe nevyhovел ani v časti neuhradených penalizačných faktúr, keďže ich doručenie žalovanému nebolo v konaní preukázané. Žalobca v konaní nepreukázal ani to, či od zmluvy o revolvingovom úvere z dôvodu porušenia povinností na strane žalovaného riadne odstúpil.

1.4. Vo vzťahu k námietke premlčania súd prvej inštancie uviedol (keďže v danom prípade nedošlo k zosplateniu zostatku úveru a ani k účinnému odstúpeniu od zmluvy a na základe toho k vzniku povinnosti žalovaného vrátiť celú dlžnú sumu s úrokmi ku dňu odstúpenia), že si žalobca voči žalovanému mohol uplatňovať iba zaplatenie jednotlivých dlžných neuhradených splátok podľa splátkového kalendára, a to v štvorročnej premlčacej lehote podľa § 397 Obchodného zákonníka. Žalobca však takto žalobu neformuloval, v žalobe absentovali podstatné skutkové tvrdenia pre priznanie takéhoto nároku, v dôsledku čoho sa žalovaný nemal možnosť k uvedenej problematike riadne vyjadriť. Ak by aj žalobca chýbajúce skutkové tvrdenia v priebehu konania doplnil, išlo by o zmenu žaloby podľa § 140 ods. 2 Civilného sporového poriadku o prípustnosti ktorej by musel súd najskôr rozhodnúť. Okrem

toho súd prvej inštancie aj napriek tomu považoval jednotlivé neuhradené splátky úveru (od 29.05.2016 až do 28.02.2017) za premlčané.

1.5. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. V konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorému však ako úspešnej strane žiadne trovy nevznikli, preto mu súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Uvedený rozsudok napadol v celom rozsahu včas podaným odvolaním žalobca domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobe vyhovie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Podľa žalobcu sú závery súdu prvej inštancie nesprávne a v rozpore so skutočnosťami, ktoré boli v konaní preukázané. Žalobca sa nestotožnil so závermi súdu o absencii dohody týkajúcej sa úrokov za poskytnutý úver, keďže priamo zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že dohodnutá odmena (suma vo výške 1.784,- €) predstavuje úrok za jeho poskytnutie. Okrem toho zo zmluvy vyplýva aj to, že žalovaný bol povinný uhradiť sumu 3.384,- € v 18-tich splátkach vo výške 188,- €, pričom žalovaný túto povinnosť nesplnil. Žalobca v odvolaní ďalej pokračoval, že záväzok žalovaného uhradiť úrok bol splnený na začiatku zmluvného vzťahu (nešlo o v konaní spornú skutočnosť), a preto sa mal súd prvej inštancie vysporiadať len s tým, či zo strany žalovaného došlo k úhrade všetkých splátok úveru. Dohoda o tomto záväzku vychádza už z toho, že sú úroky uhradené. Splátkami sa už žiadny úrok neuhrádza. K tejto skutočnosti žalobca dodal, že žiadne ustanovenie Obchodného zákonníka nezakazuje takýto spôsob dohodnutia úroku (konkrétnou sumou), a preto podľa jeho názoru takáto dohoda neodporuje žiadnemu zákonnému ustanoveniu. Rovnako žiadne ustanovenie Obchodného zákonníka podľa žalobcu nezakazuje úhradu úrokov už pri poskytnutí úveru, pretože ustanovenie § 503 Obchodného zákonníka (upravujúce inak splatnosť úrokov) je v zmysle § 263 ods. 1 Obchodného zákonníka dispozitívnym ustanovením. Žalobca v odvolaní ďalej argumentoval tým, že ak súd prvej inštancie vychádzal z toho, že nebolo preukázané zosplatnenie všetkých záväzkov, potom v otázke premlčania mal vychádzať zo splatnosti jednotlivých neuhradených splátok, ktoré tvorili žalovanú sumu. Tie súd prvej inštancie na základe dokazovania identifikoval ako splátky splatné od 29.05.2016 do 28.02.2017. To znamená, že ak bola žaloba podaná na súde dňa 11.07.2020, potom pri aplikácii 4-ročnej premlčacej doby podľa § 397 Obchodného zákonníka pre splátky splatné od 29.07.2016 až do 28.02.2017 premlčacia doba objektívne nemohla uplynúť. Z tohto dôvodu je záver súdu o premlčaní celej žalovanej sumy podľa žalobcu nesprávny. Žalobca sa napokon v odvolaní nestotožnil ani so závermi súdu ohľadom žalobcom uplatnených zmluvných pokút (formou penalizačných faktúr), keď podľa názoru žalobcu nepreukázanie ich doručenia žalovanému nemá na ich uplatnenie v konaní žiaden vplyv, nakoľko tieto boli doručené žalovanému spolu s podanou žalobou zo strany súdu.

3. Na odvolanie žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení tak, ako v konaní pred súdom prvej inštancie, opätovne argumentoval tým, že nárok žalobcu je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka premlčaný, keďže do omeškania s úhradou splátok v zmysle splátkového kalendára sa dostal už dňa 30.05.2016. Trojročná premlčacia doba tak v danom prípade podľa žalovaného už dávno uplynula. Žalovaný bol ďalej názoru, že zmluva o revolvingovom úvere je zmluvou spotrebiteľskou, pretože úver, aj napriek tomu, že v zmluve figuruje jeho IČO, uzavrel ako súkromná osoba, peňažné prostriedky boli poslané na jeho súkromný účet a použité boli na jeho súkromné účely. Na podporu svojich tvrdení poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 232/2023-39 zo dňa 15. augusta 2023. Zmluvu o revolvingovom úvere považoval žalovaný za neplatnú podľa § 53 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že táto obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj za bezúčelnú, keďže je nesúladná s ustanovením § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4. Ďalšie vyjadrenia stany sporu súdu nedoručili.

5. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (t. j. v celom rozsahu) v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vo výroku správne žalobu zamietol, avšak nesprávne aplikujúci ustanovenia Občianskeho a Obchodného zákonníka posudzoval dôvodnosť jednotlivých

žalobcom uplatnených nárokov plynúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby najskôr posúdil súladnosť zmluvy ako takej s dobrými mravmi.

7. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

7.1. Podľa § 2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia.

7.2. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zmluvy o úvere.

7.3. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7.4. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

7.5. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

7.6. Podľa § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadala.

7.7. Podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok zanikne, ak sa veriteľovi splní včas a riadne.

8. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že sporové strany uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere na základe žiadosti žalovaného o úver zo dňa 03.08.2015, v ktorej žalovaný deklaroval, že žiada o úver v sume 1.600,- € na investičný účel ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom Vladimír Vraník (IČO: 44 394 144). Žalovaný k žiadosti okrem iného pripojil živnostenský list, daňové priznanie za rok 2013 a 2014, a potvrdenie o výške daňovej povinnosti. Na podklade predmetnej žiadosti sporové strany dňa 05.08.2015 uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere č. 226270 - 30072, v zmysle ktorej sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver v dohodnutej nominálnej výške 3.384,- €, ktorá pozostávala z poskytnutej čiastky 1.600,- € a zo zmluvnej odmeny vo výške 1.784,- €. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť formou 18-tich mesačných splátok v sume 188,- € splatných podľa splátkového kalendára (splatnosť prvej splátky bola dňa 29.09.2015 a poslednej splátky dňa 28.02.2017). Peňažný úver v sume 1.600,- € bol žalovanému poskytnutý dňa 06.08.2015. Žalovaný na úhradu úveru vykonal nasledovné splátky, a to splátku dňa 26.08.2015 v sume 376,- €, 6-krát splátku po 188,- € v dňoch 26.11.2015, 28.12.2015, 29.01.2016, 02.03.2016, 29.03.2016, 28.04.2016 a splátku v sume 96,- € dňa 25.05.2016. Žalovaný žiadne ďalšie splátky nevykonal. Spolu takto žalovaný uhradil žalobcovi sumu 1.600,- €.

9. Súd prvej inštancie tak na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ich podklade k správnejmu záveru (t. j. že žalobe nie je možné vyhovieť), avšak vychádzajúc z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd posudzoval jednotlivé žalobcom uplatnené nároky izolovane čo do ich dôvodu, výšky, spôsobu zosplatnenia zvyšnej časti úveru, či vo vzťahu k otázke premlčania jednotlivých splátok a penalizačných faktúr aplikujúc konkrétne ustanovenia Občianskeho a Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie sa však bližšie nevenoval posúdeniu zmluvy o revolvingovom úvere ako celku, berúc na zreteľ ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, ktorý právny úkon priečiaci sa dobrým mravom sankcionuje jeho neplatnosťou, a to aj napriek tomu, že uvedené posúdenie, ktoré súd vykonáva aj bez námietok strán sporu ex offo, bolo súčasťou procesnej obrany žalovaného už od podaného odporu. Úvodom odvolací súd považoval za potrebné ozrejmiť, akú pozíciu dobré mravy v prostredí Slovenského právneho poriadku zastávajú, čo vzhľadom na absenciu ich definičného vymedzenia v Občianskom zákonníku znamenajú, a aký majú aplikačný dopad na toto konanie.

9.1. V súvislosti s dobrými mravmi je možné zdôrazniť ich viacero funkcií v práve. Na prvom mieste treba zdôrazniť, že dobré mravy plnia funkciu normy, ktorá sa má aplikovať. Ide teda o pravidlo správania, ktoré určuje, ako sa má subjekt správať, aby jeho konanie sa nedostalo do rozporu s dobrými mravmi. V pravom slova zmysle tu ide o normu konania (norma agendi). Z toho potom možno odvodiť aj právnu reprobáciu správania, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Môže ísť len o také správanie, ktoré možno odvodiť z právnej normy, ktorá ukladá (prikazuje) dodržiavanie dobrých mravov.

9.2. Preventívna funkcia dobrých mravov spočíva jednak v tom, že je určitým korektívom správania ex ante, teda pred robením právneho úkonu, t. j. pred samým správaním v štádiu rozhodovania. Subjekt, ktorý zvažuje svoje správanie pri robení právnych úkonov, sa rozhoduje s plným vedomím, že ak sa právny úkon dostane do rozporu s dobrými mravmi, hrozí mu sankcia neplatnosti. Ak napriek tomu urobí právny úkon, ktorého obsah nie je v súlade s dobrými mravmi, postihne ho táto sankcia. Dopad sankcie za správanie v rozpore s dobrými mravmi má tiež svoje konkrétne preventívne pôsobenie. To platí aj v prípade výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi, prípadne so zásadami poctivého obchodného styku.

9.3. Interpretačná funkcia dobrých mravov spočíva v tom, že sudca pri rozhodovaní konkrétneho prípadu musí posúdiť, čo sú dobré mravy v konkrétnom prípade. Pritom vychádza zo základných zásad ovládajúcich súkromné právo. Obsah dobrých mravov je potrebné skúmať na základe týchto zásad. Zároveň musí určiť, čo je v danom prípade s dobrými mravmi v rozpore, t. j. postupuje od všeobecného ku konkrétnemu. Vo väčšej miere sa tu uplatní taká interpretácia, ktorá bude odstraňovať nejasnosti, ktoré vyplývajú z právneho predpisu a spočívajú v našom prípade vo všeobecnosti a nejasnosti pojmu dobré mravy. Vyplýva to už z povahy zákonnej normy (skutkovej podstaty), ktorá je nielen všeobecná, ale aj pojmovo (dobré mravy) široká či heterogénna. Interpretácia je východiskom pre aplikáciu práva. Hodnotiacia funkcia dobrých mravov je súčasťou aplikácie práva ako jednej z foriem realizácie práva. Osobitne je ju potrebné zdôrazniť preto, lebo má zásadný význam pri aplikácii dobrých mravov v konkrétnych prípadoch.

9.4. Pri aplikácii práva je potrebné nielen objasniť skutkový stav, ale je potrebné objasniť aj právnu stránku daného prípadu, t. j. subsumovať daný prípad pod konkrétnu normu, teda určiť, ktorá právna norma bude na daný stav aplikovaná. To znamená, že sudca musí posúdiť, či sa správanie v danom prípade prieči dobrým mravom, prípadne je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a v čom tento rozpor spočíva.

9.5. V zmysle judikatúry súdov SR dobré mravy sú určitými morálnymi mantinelmi v správaní ľudí, pričom nemajú zväčša písomnú podobu, ale sú vytvárané vo vedomí užšieho spoločenstva, ktoré správanie je možné akceptovať a ktoré správanie nie je prijateľné pre spoločnosť. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sú dobré mravy pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku (uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 55/2011-19 z 24. februára 2011).

9.6. Správanie sa proti dobrým mravom musí v sebe obsahovať prvky, ktoré dávajú zlý príklad (Knapp, V. Teorie práva. Praha, 2002, s. 156). Dobré mravy v jednotlivých právnych systémoch obmedzujú súkromnú autonómiu. Používajú sa ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/72/2008 z 30. júna 2008).

9.7. Konanie v rozpore s dobrými mravmi a zneužitie práva sú podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o neplatnosti právnych úkonov postihnuté absolútnou neplatnosťou právneho úkonu. Na rozdiel od zneužitia práva zásadu contra bonos mores možno chápať objektívnejšie. Zásadne sa nevyžaduje, aby si konajúci bol vedomý toho, že koná v rozpore s dobrými mravmi. V zneužití práva v porovnaní so správaním sa, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je viac prítomná subjektívna stránka, zavinenie. V prípade zákonného príkazu vykonávať právo v súlade s dobrými mravmi nevystupujú dobré mravy ako interpretačná pomôcka, ale ako všeobecná hranica výkonu subjektívnych práv. (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1CdoPr/7/2025 zo dňa 9. júla 2025)

9.8. Odvolací súd sa pri interpretácii pravidiel správania sa žalobcu (t. j. čo je, nie je v rozpore s dobrými mravmi) priklonil k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere je v rozpore s dobrými mravmi, a to hneď

z viacerých dôvodov. V prejednávacom prípade sa strany zmluvou o revolvingovom úvere dohodli, že žalobca poskytne žalovanému na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver v nominálnej výške 3.384,- € do 8 pracovných dní od doručenia podpísaného rovnopisu zmluvy. Nominálna výška úveru však nepredstavuje reálny obnos peňazí poskytnutých žalovanému (pozri nižšie), keďže touto bola suma vo výške 1.600,- €. Žalobca teda žalovanému poskytol úver (peňažné prostriedky) vo výške 1.600,- €, nie vo výške 3.384,- € tak, ako sa výslovne zaviazal v bode 1.1. zmluvy o revolvingovom úvere. Zmluva ďalej v bode 4.1 definuje zmluvnú odmenu ako úroky za poskytnutie úveru. Ide o sumu 1.784,- € splatnú ku dňu poskytnutia úveru (nominálna výška úveru 3.384,- € - reálne poskytnuté peňažné prostriedky 1.600,- € = 1.784,- €). Okrem toho sa strany sporu v bode 8.1 zmluvy súčasne dohodli, že si ku dňu poskytnutia úveru započítajú vzájomné pohľadávky, a to pohľadávku žalovaného na poskytnutie úveru v nominálnej výške 3.384,- € oproti pohľadávke žalobcu na zmluvnú odmenu vo výške 1.784,- €. Zmluva o úvere je odplatným právnym úkon. Ekonomickým cieľom finančného úveru je poskytnutie peňažných prostriedkov spravidla za odplatu (úroky) na určitú dobu za účelom ich ekonomického využitia podľa predstáv dlžníka alebo na dohodnutý účel. V nadväznosti na podstatu zmluvy o úvere postráda podľa odvolacieho súdu akúkoľvek logiku úverovanie, podľa ktorého podstatnú časť úveru inkasuje veriteľ už v deň poskytnutia úveru. Z fakticky poskytnutého úveru (1.600,- €) žalobca inkasuje už prvý deň viac ako polovicu sumy (1.784,- €), ktorá je uvedená ako predmet zmluvy v úvodných ustanoveniach zmluvy o revolvingovom úvere (3.384,- €).

9.9. Dojednanie určitej peňažnej sumy, ktorú veriteľ poskytne dlžníkovi a výška úroku sú podstatné náležitosti úverovej zmluvy, pričom žalobca zámerne pri ich dojednávaní využil princíp zmluvnej voľnosti, do zmluvy špekulatívne zakomponoval ustanovenia, ktoré sú síce zákonom dovolené, ale v konečnom dôsledku sledujú jediný cieľ, a to aby zákon dodržaný nebol. Túto skutočnosť je možné vidieť nie len vo vyššie uvedenom úverovaní spôsobom, kedy podstatnú časť úveru inkasuje veriteľ už v deň poskytnutia úveru (bod 9.1 zmluvy), ale aj v samotnej výške úrokov, ktorú navyše žalobca zámerne nevyjadril v oblasti úverových zmlúv štandardným spôsobom (t. j. percentuálnou ročnou úrokovou sadzbou), ale výšku úrokov vyjadril konkrétnou sumou (t. j. vyhol sa uvedeniu ročnej úrokovej sadzby), pričom túto sumu zároveň označil ako zmluvnú odmenu (bod 4.1 zmluvy), aj keď ide o úrok za poskytnutie úveru. Keďže v zmluve vnútorne chaotické podradzovanie inštitútov pod iné označenia samo o sebe nespôsobuje rozpor s dobrými mravmi, zameral sa odvolací súd na skúmanie výšky úrokov, keďže neprímerane vysoký úrok z úveru v rozpore s dobrými mravmi rozhodne je. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba predovšetkým porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov v rozhodnom období. V prejednávacom prípade mal žalovaný za poskytnutie úveru v sume 1.600,- € uhradiť celkovo sumu 1.784,- € v 18 pravidelných splátkach po 188,- €. Za 18 mesiacov mal teda žalovaný okrem poskytnutej istiny (1.600,- €) vrátiť na zmluvnej odmene (ktorá však s poukazom na čl. 4.1 zmluvy predstavuje úroky) sumu 1.784,- €, čo predstavuje ročne 1.189,32 € $[(1.784,- € / 18 \text{ splátok}) * 12 \text{ mesiacov}]$. Na istinu úveru mal žalovaný ročne vrátiť sumu 1.066,67 € $[(1.600,- € / 18 \text{ splátok}) * 12 \text{ mesiacov}]$. Ročný úrok žalovaného tak predstavoval 111,50 % $(1.066,67 € / 1.189,32 €)$. Zo štatistických údajov Národnej banky Slovenska (dostupných na internetovej stránke: Y.:.D.-A.-P.-D.-A.-C.-X.-A.-J./) odvolací súd zistil, že priemerná úroková miera obchodných bánk v Slovenskej republike pre úvery poskytované nefinančným spoločnostiam S.11 (t. j. v zmysle sektorového manuálu Národnej banky Slovenska nezávislým právnym subjektom a trhovým výrobcom, ktorých hlavnou činnosťou je produkcia výrobkov a nefinančných služieb) s fixáciou úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov predstavovala v mesiaci august 2015 (mesiac, kedy bola uzatvorená zmluva a zároveň poukázané finančné prostriedky žalovanému) hodnotu 1,31 %. Strany úverovej zmluvy si teda dojednali ročnú úrokovú mieru predstavujúcu viac ako osemdesiatpäť násobok obvyklej úrokovej miery $(111,50 \% / 1,31 \% = 85,12 \%)$. Cena za požičanie peňazí (úrok) bol v danom prípade vyššia ako požičané peniaze, keď v pomere k nominálnej hodnote úveru predstavovala podiel 52,72 % $[(1.784,- € / 3.384,- €) * 100]$. Odplata za úver v uvedenom rozsahu zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov, a niet dôvodu na iné, ako úžerné označenie takýchto úrokov. Odvolací súd preto dospel k záveru, že dohodnutá výška úroku v zmluve o revolvingovom úvere je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podstatne presahuje obvyklé úroky požadované za úvery bankami v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy o úvere.

9.10. Odvolací súd len okrajovo na margo vyššie uvedených úrokov dodáva, že argumentácia žalobcu v podanom odvolaní je prinajmenšom zmätočná a zavádzajúca. Žalobca v bode 3. podaného odvolania uviedol, že: „záväzok žalovaného uhradiť úrok bol splnený na začiatku zmluvného vzťahu. Zmluva o úvere obsahuje a zakladá záväzok žalovaného uhradiť uvedený počet splátok, pričom dohoda o tomto

záväzku vychádza z toho, že sú úroky uhradené. Splátkami sa už žiadny úrok neuhrádza.“ Uvedené tvrdenie je však rozporné so všetkým, čo bolo predmetom súdneho konania a čo počas neho vyšlo najavo. Predsa splátkami úveru bola uhrádzaná reálne požičaná peňažná čiastka (1.600,- €) a zmluvná odmena (1.784,-€), ktorá je priamo v zmluve definovaná ako úroky za poskytnutie úveru. Ak sa splátkami uhrádza zmluvná odmena, ktorá predstavuje úroky, ale súčasne úroky už boli uhradené, naskytá sa otázka, čo vôbec malo byť časťou splátok zo strany žalovaného hradené. Uvedené len ďalej potvrdzuje závery súdu, že zmluva revolvingovom úvere je rozporná s dobrými mravmi a že zmluvnou voľnosťou žalobca sledoval len svoj najlepší ekonomický záujem, obchádzajúc podstatu etablovaných inštitútov Občianskeho o Obchodného práva.

10. Ak odvolací súd dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, nemohol byť žalobca o podanej žalobe úspešný, nakoľko si ňou v konaní pred súdom prvej inštancie uplatňoval nároky plynúce z neplatného právneho úkonu a sumu 1.600,-€ žalovaný už žalobcovi uhradil (pozri odsek 9.). Ostaté argumenty sporových strán nemali na závery odvolacieho súdu žiaden relevantný dopad, a preto ani nie je nutné sa k nim separátne vyjadrovať. Uvedené sa týka aj žalobcom uplatňovanej zmluvnej pokuty, pretože táto má akcesorickú povahu a viaže sa na hlavný záväzkový vzťah. Logicky vzaté, ak je hlavný záväzkový vzťah, ktorý má zmluvná pokuta zabezpečovať, v rozpore s dobrými mravmi a z tohto dôvodu neplatný, potom nie je možné polemizovať ani o dôvodnosti zmluvnej pokuty. Rovnako ani nosná procesná obrana žalovaného nemala vplyv na výsledok konania. Žalovaný tak v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v rámci odvolacieho konania tvrdil, že zmluvu o revolvingovom úvere uzatvoril v postavení spotrebiteľa. Skutočnosť, či záväzkový vzťah sporových strán mal občianskoprávnu alebo obchodnoprávnu povahu, t. j. či žalobca vystupoval ako spotrebiteľ alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba (živnostník) nemala v procese posúdenia dobrých mravov relevantnejší význam. Odvolací súd však pre úplnosť dodáva, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil vzťah sporových strán ako vzťah obchodnoprávny. Žalobca v konaní preukázal, že žalovaný o úver žiadal ako podnikateľ (bod 1 žiadosti o úver) zapísaný v živnostenskom registri, pričom k žiadosti o úver sám žalovaný pripojil daňové priznania s prílohami za predchádzajúce dva roky, ako aj živnostenský list (bod VI žiadosti o úver). Okrem toho predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie finančného úveru žalovanému na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti (bod 1.1 zmluvy o revolvingovom úvere). Žalobca preto predložením relevantných listinných dôkazov uniesol dôkazné bremeno o povahe záväzkového vzťahu so žalovaným. Práve naopak, žalovaný svoje postavenie spotrebiteľa v konaní len tvrdil, avšak žiadnymi dôkazmi nepodložil. Z takto silnej dôkaznej pozície žalobcu je v tomto smere len ťažko akceptovateľné, že priemerne obozretný spotrebiteľ nerozpoznal, že neuzatvára spotrebiteľskú zmluvu o revolvingovom úvere, ale ju uzatvára ako podnikateľský subjekt.

11. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že v tomto rozhodnutí použil ustanovenia, ktoré neboli použité súdom prvej inštancie, a to ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd by mal povinnosť podľa § 382 C.s.p. vyzvať strany k možnému použitiu uvedených ustanovení. Nakoľko žalovaný sám v rámci svojej procesnej obrany na predmetné ustanovenie odkazoval, pričom žalobca sa k nemu počas konania nevyjadril, súd považoval za nevhodné na vyzývanie na vyjadrenie k aplikácii predmetného ustanovenia.

12. Žalobe žalobcu nebolo možné vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti vyhovieť a odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.), a to vrátane výroku o náhrade trov konania o ktorom súd prvej inštancie správne rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p., vzhľadom na úspech žalovaného v konaní, ktorému však náhradu trov konanie nepriznal z dôvodu, že mu žiadne trovy konania nevznikli.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto by mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalovanému však podľa obsahu spisu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd preto rozhodol tak, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nebude potom ani potrebné, aby o výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodoval súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 10 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).